

Warszawa, 2008-02-28

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

604/205/O10/08/ZZ

Pan Bogdan BORUSEWICZ

**MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Romana Ludwiczuka podczas 5. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 lutego 2008 r. (BPS/DSK-043-145/08), w sprawie pomocy rodzinom w przypadku śmierci żołnierza zawodowego, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Pragnę poinformować, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. *o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową* (Dz. U. Nr 83, poz. 760 ze zm.), w razie śmierci żołnierza wskutek wypadku lub choroby, członkom rodziny żołnierza – małżonkowi, dzieciom lub rodzicom przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Wysokość świadczenia uzależniona jest od stopnia pokrewieństwa oraz liczby uprawnionych członków rodziny zmarłego żołnierza. Prawo to ustalane jest przez szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego, właściwego według siedziby jednostki wojskowej, w której żołnierz pełnił służbę. Jednocześnie pragnę nadmienić, że Minister Obrony Narodowej może w uzasadnionych wypadkach przyznać jednorazowe odszkodowanie w kwocie wyższej, niż określona we wskazanej ustawie.

Ustawa z dnia 11 września 2003 r. *o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych* (Dz. U. Nr 179, poz. 1750 ze zm.) również reguluje kwestie należności przysługujących rodzinie z tytułu śmierci żołnierza zawodowego. Na podstawie jej art. 84 ust. 1a, a także rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 października 2005 r. *w sprawie warunków i trybu przyznawania nagród i zapomóg żołnierzom zawodowym* (Dz. U. Nr 206, poz. 1718), w razie śmierci lub zaginięcia żołnierza zawodowego podczas wykonywania zadań służbowych, małżonkowi, dzieciom lub rodzicom może być przyznana zapomoga.

Z kolei na mocy art. 98 ust. 1 powyższej ustawy w razie śmierci żołnierza zawodowego rodzinie zmarłego przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu żołnierzowi przy zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej. Należą się także inne należności pieniężne, m.in.: ekwiwalent pieniężny za urlop, dodatkowe uposażenie roczne, zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany przejazd na koszt wojska, niewykorzystana gratyfikacja urlopowa oraz zwrot kosztów jednorazowego przejazdu członków rodziny żołnierza oraz zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego do obranego miejsca zamieszkania w kraju. Powyższe należności przysługują małżonkowi, a w razie braku małżonka – dzieciom, wnukom, rodzicom lub rodzeństwu, jeżeli w dniu śmierci żołnierza zawodowego spełniali warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej, określone

w przepisach ustawy *o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin* (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66 ze zm.).

Pragnę wskazać, że stosownie do przepisów art. 23 i 24 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin*, w związku z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), uprawnionym członkom rodziny przyznawane są wojskowe renty rodzinne po żołnierzu zmarłym lub zaginionym w czasie pełnienia służby.

W przypadku, gdy członkowie rodziny żołnierza, wskutek szczególnych okoliczności, nie nabyli prawa do zaopatrzenia emerytalnego przewidzianego w ustawie, Minister Obrony Narodowej może przyznać to świadczenie w drodze wyjątku, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednich świadczeń przewidzianych w ustawie.

Korzystając z powyższych uprawnień przyznałem, w drodze wyjątku, wojskowe renty rodzinne dwóm wdowom po żołnierzach, którzy zginęli w katastrofie samolotu transportowego CASA pod Mirosławcem.

Ponadto, na podstawie art. 99 ust. 1 ustawy *o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych*, w razie śmierci żołnierza zawodowego, niezależnie od wymienionych należności pieniężnych, przysługuje zasiłek pogrzebowy. W przypadku gdy koszty pogrzebu poniósł małżonek, dzieci, wnuki, rodzice lub rodzeństwo albo inna osoba, która prowadziła z tym żołnierzem wspólne gospodarstwo domowe – zasiłek jest równy pięciokrotności kwoty najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego obowiązującego w dniu śmierci żołnierza. Jeżeli zaś takie koszty poniosła inna osoba, zasiłek pogrzebowy wypłaca się w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych, nieprzekraczających kwoty, o której mowa powyżej. Jeżeli śmierć żołnierza zawodowego nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku z zawodową służbą wojskową, koszty jego pogrzebu pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej. W tym przypadku zasiłek pogrzebowy wypłaca się w wysokości 50%.

Pragnę wskazać, że obecnie trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy *o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw* zmierzające do rozszerzenia pomocy socjalnej dla żołnierzy poszkodowanych w wypadkach oraz dla rodzin żołnierzy, którzy ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych.

Projektowana regulacja będzie uprawniała członków najbliższej rodziny tych żołnierzy do korzystania z pomocy rekonwersyjnej. Jednocześnie trwają prace nad wprowadzeniem regulacji prawnej umożliwiającej udzielenie pomocy materialnej uczącym się dzieciom, pobierającym rentę rodzinną po żołnierzu, którego śmierć nastąpiła podczas wykonywania zadań służbowych. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki obejmowałaby dzieci powyżej 16 roku życia, do ukończenia 25 lat i przyznawana byłaby w systemie semestralnym, to jest dwa razy w roku w wysokości trzykrotności najniższej emerytury. W chwili obecnej przedmiotowy projekt poddawany jest uzgodnieniom wewnątrzresortowym.

Pragnę jednocześnie podkreślić, że pomoc socjalna obejmować będzie wszystkie rodziny żołnierzy, którzy zginęli w czasie wykonywania zadań służbowych zarówno w kraju, jak i poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - podczas pełnienia misji wojskowych.

Problematykę związaną z zakwaterowaniem żołnierza zawodowego reguluje ustawa z dnia 22 czerwca 1995 r. *o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2005 r. nr 41, poz. 398 ze zm.). Jej art. 23 ust. 3 stanowi, że w razie śmierci żołnierza służby stałej, który do dnia śmierci mieszkał w kwaterze, żołnierza służby stałej, który do dnia śmierci nie otrzymał decyzji o prawie zamieszkania (z wyłączeniem przypadków o których mowa w art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy) oraz żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej, który do dnia śmierci nabył prawo do emerytury wojskowej lub którego śmierć pozostaje w związku ze służbą wojskową, wspólnie zamieszkałym z nim małżonkowi, zstępnym, wstępnym, osobom przysposobionym i osobom przysposabiającym przysługuje odprawa mieszkaniowa lub lokal zamienny, jeżeli Wojskowa Agencja Mieszkaniowa ma taki w swoich zasobach mieszkaniowych.

Przepis art. 29 wskazanej ustawy przewiduje możliwość wydania decyzji o prawie do zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym na rzecz osoby innej niż żołnierz służby stałej, w przypadku zaistnienia sytuacji wyjątkowej. Przepis ten został przewidziany na wypadek sytuacji ekstremalnych, czy też wypadków losowych, w wyniku których rodziny żołnierzy mogą znaleźć się w trudnej sytuacji bytowej.

Pragnę poinformować, że Wojskowa Agencja Mieszkaniowa przygotowała projekt ustawy *o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, będący aktualnie w trakcie uzgodnień wewnątrzresortowych. Rozszerza on zakres podmiotowy powyższej regulacji. Ochroną ma bowiem objąć również rodziny żołnierzy służby nadterminowej, zasadniczej służby wojskowej, jak również przewiduje dodatkową możliwość uzyskania przez rodzinę zmarłego żołnierza lokalu mieszkalnego, odpowiadającego uprawnieniom zmarłego żołnierza w dniu jego śmierci, w wybranej miejscowości na terenie kraju. Uprawnienie dotyczy rodzin żołnierzy, których śmierć nastąpiła w związku z pełnieniem służby wojskowej.

Omawiany projekt przewiduje również dodatkowe świadczenie w postaci przydziału lokalu mieszkalnego w dowolnej miejscowości dla żołnierzy, którzy nabyli prawo do renty inwalidzkiej z powodu wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową, jak również tych, których inwalidztwo powstało wskutek choroby związanej ze szczególnymi właściwościami służby wojskowej.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia pozostaję w przekonaniu, że uzna je Pan Marszałek za wystarczające.

Z wyrazami szacunku i poważania

Bogdan KLICH

Do wiadomości:
Pan Szymon JAJKO
Dyrektor Departamentu
Spraw Parlamentarnych KPRM